EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 8. 2020
COM(2020) 448 final

2020/0213 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Českej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady 2020/672 (ďalej len „nariadenie o SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Česká republika 7. augusta 2020 požiadala o finančnú pomoc Únie na základe nariadenia o SURE. V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila s českými orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie súčasných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s režimom skráteného pracovného času s názvom program Antivirus (s podprogramami režim A a režim B) a podobnými opatreniami zameranými na nemzdové náklady práce (režim C programu Antivirus), ako aj s podporou samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré boli vynaložené v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19. Predovšetkým ide o:

a) režimy A a B programu Antivirus, ktorý vznikol s cieľom čiastočne kompenzovať mzdové náklady súkromných zamestnávateľov, ktorí sú nútení pozastaviť alebo značne obmedziť svoju hospodársku činnosť priamo v dôsledku opatrení prijatých orgánmi (režim A) alebo nepriamo v dôsledku nepriaznivých hospodárskych vplyvov pandémie (režim B), napríklad nemožnosti zamestnancov pracovať pre cestovné obmedzenia či v dôsledku nedostatku vstupov a/alebo zníženého dopytu po výstupoch. V režime A predstavuje štátny príspevok 80 % z vyplatenej mzdy, maximálne však do výšky 39 000 CZK na zamestnanca za mesiac. V režime B predstavuje štátny príspevok 60 % z vyplatenej mzdy, maximálne však do výšky 29 000 CZK na zamestnanca za mesiac. Zamestnanci, ktorí poberajú príspevok, nesmú počas zapojenia zamestnávateľa do tohto programu dostať výpoveď. Opatrenia platia od 12. marca do 31. augusta 2020;

b) režim C programu Antivirus, ktorým sa čiastočne kompenzujú nemzdové náklady práce (napríklad príspevky na sociálne zabezpečenie odvádzané zamestnávateľom) malých spoločností (do 50 zamestnancov), ktoré udržia zamestnanosť a mzdové náklady na úrovni aspoň 90 % úrovne na konci marca 2020. Vymeriavací základ je obmedzený na 150 % priemernej hrubej mzdy v Českej republike. Podpora sa môže poskytnúť na celé obdobie od júna do augusta 2020 alebo na jeho časť;

c) program *Pětadvacítka*, v rámci ktorého sa samostatne zárobkovo činným osobám, ktoré sú nútené pozastaviť alebo značne obmedziť svoju hospodársku činnosť vzhľadom na riziká pre verejné zdravie alebo v dôsledku krízových opatrení prijatých verejnými orgánmi, vypláca daňový bonus vo výške 500 CZK na osobu a kalendárny deň. Program je rozdelený na dve bonusové obdobia: od 12. marca do 30. apríla 2020 a od 1. mája do 8. júna 2020;

d) čiastočné odpustenie príspevkov na sociálne a zdravotné zabezpečenie samostatne zárobkovo činným osobám, ktoré počas poskytovania podpory neprerušia svoju činnosť. Odvádzanie príslušných príspevkov splatných každý mesiac od marca do

augusta 2020 preberá štát. Odpustená suma je obmedzená na výšku stanovenú zákonom;

e) „ošetrovné“ pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktorým sa kompenzuje strata príjmu, ktorá samostatne zárobkovo činným osobám vznikla v dôsledku nutnosti postarať sa o deti alebo odkázané osoby po uzavretí zariadení starostlivosti o deti a zariadení sociálnej starostlivosti. Výška denného príspevku je 424 CZK za marec a 500 CZK za apríl až jún.

Česká republika poskytla Komisii príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Českej republike podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19 a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2020/0213 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Českej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Česká republika 7. augusta 2020 požiadala Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Česká republika zaviedla na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 mala mať Česká republika do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 6,7 % a dlh verejnej správy na úrovni 38,7 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Českej republiky o 7,8 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Českej republike. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Českej republiky na režim skráteného pracovného času s názvom program Antivirus (s podprogramami režim A a režim B) a podobné opatrenia zamerané na nemzdové náklady práce (režim C programu Antivirus) či podporu samostatne zárobkovo činných osôb, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 až 8.

(4) Konkrétnejšie sa uznesením vlády č. 353 z 31. marca 2020 v znení neskorších predpisov a § 120 zákona č. 435/2004 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Českej republiky zo 7. augusta 2020, zaviedol program Antivirus v režime A a B. Tieto opatrenia vznikli s cieľom čiastočne kompenzovať mzdové náklady súkromných zamestnávateľov, ktorí sú nútení pozastaviť alebo značne obmedziť svoju hospodársku činnosť priamo v dôsledku opatrení prijatých orgánmi (režim A) alebo nepriamo v dôsledku nepriaznivých hospodárskych vplyvov pandémie (režim B), napríklad v dôsledku nemožnosti zamestnancov pracovať pre cestovné obmedzenia. V režime A predstavuje štátny príspevok 80 % z vyplatenej mzdy, maximálne však do výšky 39 000 CZK na

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

zamestnanca za mesiac. V režime B predstavuje štátny príspevok 60 % z vyplatenej mzdy, maximálne však do výšky 29 000 CZK na zamestnanca za mesiac. Zamestnanci, ktorí poberajú príspevok, nesmú počas zapojenia zamestnávateľa do tohto programu dostať výpoveď. Opatrenia platia od 12. marca do 31. augusta 2020.

(5) Orgány ďalej zaviedli režim C programu Antivirus, a to na základe zákona č. 300/2020 Zb. a zákona č. 187/2006 Zb.[2], ktoré sa uvádzajú v žiadosti Českej republiky zo 7. augusta 2020. Týmto opatrením sa čiastočne kompenzujú nemzdové náklady práce (napríklad príspevky na sociálne zabezpečenie odvádzané zamestnávateľom) malých spoločností (do 50 zamestnancov), ktoré udržia zamestnanosť a mzdové náklady na úrovni aspoň 90 % úrovne na konci marca 2020. Požaduje sa len 90 % z celkových výdavkov na opatrenie, aby sa zabezpečilo, že pomoc sa priradí k výdavkom, ktoré sa použili na udržanie zamestnanosti. Vymeriavací základ je obmedzený na 150 % priemernej hrubej mzdy v Českej republike. Podpora sa môže poskytnúť na celé obdobie od júna do augusta 2020 alebo na jeho časť.

(6) V rámci programu *Pětadvacítka*, ktorý bol zavedený zákonom č. 159/2020 Zb.[3] uvedeným v žiadosti Českej republiky zo 7. augusta 2020, sa samostatne zárobkovo činným osobám poskytuje daňový bonus vo výške 500 CZK na osobu a kalendárny deň, ak sú tieto osoby nútené pozastaviť alebo značne obmedziť svoju hospodársku činnosť vzhľadom na riziká pre verejné zdravie alebo v dôsledku krízových opatrení prijatých verejnými orgánmi. Program je rozdelený na dve bonusové obdobia: od 12. marca do 30. apríla 2020 a od 1. mája do 8. júna 2020. Daňový bonus predstavuje ušlý príjem vlády, ktorý sa na účely vykonávania nariadenia Rady 2020/672 môže považovať za ekvivalent verejných výdavkov.

(7) Na základe zákona č. 136/2020 Zb. (v prípade sociálneho zabezpečenia) a zákona č. 134/2020 Zb. (v prípade zdravotného zabezpečenia), ktoré sa uvádzajú v žiadosti Českej republiky zo 7. augusta 2020, orgány zaviedli čiastočné odpustenie príspevkov na sociálne a zdravotné zabezpečenie pre samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré počas poskytovania podpory neprerušia svoju činnosť. Odvádzanie príslušných príspevkov splatných každý mesiac od marca do augusta 2020 preberá štát. Odpustená suma je obmedzená na výšku stanovenú zákonom.

(8) Napokon na základe uznesenia vlády č. 262 z 19. marca 2020, č. 311 z 26. marca, č. 354 z 31. marca, č. 514 zo 4. mája a č. 552 z 18. mája, ako aj na základe § 14 zákona č. 218/2000 Zb. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov (v prípade SZČO v primárnej poľnohospodárskej výrobe a lesníctve) a § 3 písm. h) zákona č. 47/2002 Zb. o podpore malého a stredného podnikania v znení neskorších predpisov (v prípade ostatných SZČO), ktoré sa uvádzajú v žiadosti Českej republiky zo 7. augusta 2020, orgány zaviedli ošetrovné pre samostatne zárobkovo činné osoby. Týmto opatrením sa kompenzuje strata príjmu, ktorá samostatne zárobkovo činným osobám vznikla v dôsledku nutnosti postarať sa o deti alebo odkázané osoby po uzavretí zariadení starostlivosti o deti a zariadení sociálnej starostlivosti. Výška denného príspevku je 424 CZK za marec a 500 CZK za apríl až jún.

---

[2] Zákon č. 300/2020 Zb. o odpustení poistného na sociálne zabezpečenie a príspevku na štátnu politiku zamestnanosti plateného niektorými zamestnávateľmi ako daňovníkmi v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami pri epidémii v roku 2020 a o zmene zákona č. 187/2006 Zb. o nemocenskom poistení v znení neskorších predpisov.

[3] Zákon č. 159/2020 Zb. o kompenzačnom bonuse v súvislosti s krízovými opatreniami v súvislosti s výskytom koronavírusu SARS CoV-2 v znení neskorších predpisov.

(9) Česká republika spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Česká republika poskytla Komisii primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 2 940 446 745 EUR. Ide o náhle a prudké zvýšenie, keďže nové opatrenia sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Českej republike. Česká republika zamýšľa 940 446 745 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z finančných prostriedkov Únie a z vlastných finančných prostriedkov.

(10) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila s Českou republikou a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami uvedenými v žiadosti zo 7. augusta 2020.

(11) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Českej republike riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19.

(12) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ.

(13) Česká republika by mala Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Česká republika tieto výdavky plní.

(14) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Českej republiky, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Česká republika spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Českej republike úver vo výške maximálne 2 000 000 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti v prípade finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Českej republike finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Česká republika uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

1. Česká republika môže financovať tieto opatrenia:

a) program Antivirus stanovený v uznesení vlády č. 353 z 31. marca 2020 v znení neskorších predpisov a v § 120 zákona č. 435/2004 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov;

b) režim C programu Antivirus stanovený v zákone č. 300/2020 Zb.;

c) program *Pětadvacítka* stanovený v zákone č. 159/2020 Zb.;

d) čiastočné odpustenie príspevkov na sociálne a zdravotné zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb stanovené v zákone č. 136/2020 Zb. (v prípade sociálneho zabezpečenia) a v zákone č. 134/2020 Zb. (v prípade zdravotného zabezpečenia);

e) ošetrovné pre samostatne zárobkovo činné osoby stanovené v uzneseniach vlády č. 262 z 19. marca 2020, č. 311 z 26. marca, č. 354 z 31. marca, č. 514 zo 4. mája a č. 552 z 18. mája, ako aj v § 14 zákona č. 218/2000 Zb. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov (v prípade SZČO v primárnej poľnohospodárskej výrobe a lesníctve) a § 3 písm. h) zákona č. 47/2002 Zb. o podpore malého a stredného podnikania v znení neskorších predpisov (v prípade ostatných SZČO).

Článok 4

Česká republika informuje Komisiu do [*DÁTUM: šesť mesiacov od uverejnenia tohto rozhodnutia*] a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Českej republike.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda